Yaşasın Türk ve Kürt halklarının birliği!

Herbijî yekitî ya gel ên Tırk û Kurd!

İŞÇİNİN SESİ

Bütün ülkelerin proleterleri birleşin!

Yıl: 6, Sayı: 99
14 Temmuz 1979

Genel Kurmay Başkanı Kenan Evren Amerika dönüşünde "50 milyon değil, 150 milyon verseler vereceğimiz ödün yoktur. U-2 uçuşlarına bugünkü koşullarda izin vermemiz mümkün değildir" dedi. Tüm gerici faşist güçler Evren'i "ulusal kahraman" ilan etti. Oportünistler de "anti-emperyalist" "yurtsever" Evren'e alkış tuttular.

U-2'lerin ardındaki gerçek

Ayla Antepli

Geçtiğimiz haftalarda burjuvazinin parlamento içinde, kendi arasında çevirdiği aşağılık, ucuz oyunlar, yalanlar ortaya çıktı. Burjuva hükümetlerinin nasıl saylav alım satımlarıyla ayakta kalabileceğini ya da düşürülebileceğini gördük. Bunun benzeri oyunlar Türkiye'nin dış politikasına ilişkin olarak da dönüyor.

Geçenlerde hükümetin gidip gitmeyeceği sorunuyla birlikte, U-2'ler üzerine de büyük bir tartışma çıktı. Genel Kurmay Başkanı Amerika'dan döner dönmez, Amerika'nın 50 milyon dolarlık karşılıksız yardımı reddetmesi haberine ilişkin olarak şöyle dedi: "Amerikan parlamentosunda alınan bu red kararının U-2 uçuşları ile ilgili olduğu kanısındayım. Ancak [illegible] seler vereceğimiz ödün yoktur. Bizim U-2 uçuşlarına bugünkü koşullarda izin vermemiz mümkün değildir."

"Ulusal kahraman" Evren

Gerici-faşist partiler, basın Evren'in bu "kesin tutumu"nu Ecevit hükümetinin dış politikasıyla karşılaştırdılar. Ecevit hükümetinin IMF ile anlaşmanın imzalanması sırasında, Kıbrıs konusunda ABD'ye karşı izlediği ödüncü politikayı dillerine doladılar. Ecevit'in, U-2 uçuşlarına ilişkin tutumunu, Türkiye'nin bağımsızlığının çiğnenmesi olarak ele aldılar. Demirel, hükümeti ülkenin özgürlük ve savunmasını ipotek etmekle — özellikle Rusya'ya — suçladı. Türkiye'nin emperyalizmin amaçlarına alet edildiğini söyledi.

Tercüman yazarlarından Fahir Armaoğlu ise şöyle yazdı: "Ecevit hükümeti, şimdi Amerika'dan bir şamar daha yemiştir. Bunu tabii karşılamak gerekir. Zira karşınızdaki sizi zayıf ve aciz gördüğü sürece şamar oğlanına döndürmekten elbetteki çekinmeyecektir. Yalnız, ne acı ki, olan Türkiye'nin milli itibarına olmaktadır...' (*Tercüman*, 24 Haziran 1979).

Görüldüğü gibi, Türkiye'deki Türkeş de aralarında olmak üzere tüm gerici faşist güçler, ülkenin ulusal bağımsızlık ve saygınlığının hem "Sovyetler'e"(!) hem de Amerikan emperyalizmine karşı koruyucusu kesiliverdiler. Ve "U-2'lerin uçmasına izin vermeyeceğiz" diyen Genel Kurmay Başkanı Evren'i "ulusal kahraman" ilân ettiler.

Bir kere, Türkiye'nin U-2 uçuşlarına izin vermek konusunda Sovyetler Birliği'ne danışması "ulusal bağımsızlıktan ödün vermek" anlamına gelmez. Ulusal bağımsızlıktan ödün ABD üslerinin varlığıdır. Bu üslerden U-2 casus uçaklarının kaldırılmasının söz konusu edilebilmesidir.

İkincisi, Ecevit "güvenliğe aykırıysa U-2'leri uçurmayız" diyerek demagoji yapıyor. Güvenliğe aykırıysası var mı? Doğal olarak aykırı. Ecevit'in düşündüğü güvenlik değildir. Hükümetin amacı, Türkiye'nin emperyalizm için önemli olan konumunu emperyalizme yüksek fiyatla satmaktır. Ecevit açıkça söylüyor: "Hükümette bulunduğumuz dönem içinde Türk-ABD ilişkilerini geliştirmeye çalıştık ve sanırım başarılı olduk. ABD silâh ambargosu kaldırıldı ve ortak askersel üsleri herhangi bir anlaşma imzalanmadan önce açtık. Ancak işbirliğini askersel alanda sınırlamak istemiyoruz. İşbirliğimiz ortak gelişme girişimlerini de içeren daha sağlam bir temele oturmalıdır... Artık askersel yardım bize yetmiyor. Batı güçleriyle birlikte üretimde, ürettiklerimizi onların pazarlarına sürebilmemizde ısrar ediyorum.

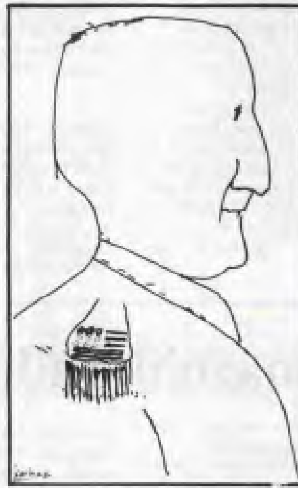
Ecevit'in tutumu, işte bu temelde "savaş" yürütmektir. Ne zaman antiemperyalist, ya da Sovyetler'e büyük dost gibi görünse, altında bu doğrultuda pazarlık yatıyordur. Zaten burjuvazinin öteki kesimleriyle olan, bu aralarda oldukça keskinleşen çelişkilerin temelinde, bu pazarlıkların nasıl yürütüleceği de yatıyor.

Altında yatan oyunlar

Evren'in "çok duygulandırıcı demeci" geniş yankılar uyandırdı. Ecevit hükümeti hemen bir açıklama yaptı ve "Başbakanın bugüne kadar yaptığı açıklamalarla Kenan Evren'in sözleri arasında bir fark olmadığı"nı duyurdu.

Tercüman yazarı Zafer Seçkin Evren'in sözlerini şöyle değerlendirdi: "Evren Türk milletinin hislerine ve milli menfaatlerine tercüman oldu" (*Tercüman*, 29 Haziran 1979). Aynı gün Hürriyet gazetesinde Hikmet Bil şöyle diyordu:

"İşte bu açıklama *Atatürkçülüğün*

"Ordumuzun" Genel Kurmay Başkanı Kenan Evren

en güzel bir ifadesidir. En veciz bir biçimde dile getirilişidir. Türk ordusunun *Atatürkçü* geleneğini sayın Evren gür sesiyle açıkça bir daha tüm dünyaya açıklamıştır... bilesiniz ki sonunda mutlaka Atatürkçülük gene galip gelecektir. Ve Türkiye sıkıntılar çekecek, kuyruklarda bekleşecektir ama onuruna tekrar kavuşacaktır". Hürriyet gazetesi aynı gün sayfalarında iki "okuyucu" mektubuna yer verdi. Birinci mektubun başlığı "Atatürk tekrar doğmalı", ikincisinin ise "1981 yeni bir lider doğuracaktır".

Hiç kuşkumuz olmasın. Türkiye' ye faşizm gelecekse, bu yoldan gelecek. Yani "büyük ulusal kahramanlık" yoluyla. 1979 Türkiyesi'nde bu "ulusal kahraman" ikinci bir Kemal olmaz.

Evren'e "2. Atatürk" adını verenlerin, "ulusal kahraman" ilân edenlerin amacı budur.

Evren'in 'müthiş"demecinin üstünden on gün geçmeden Milliyet gazetesinde yayınlanan bir haber, Evren' in nasıl bir "ulusal kahraman" olduğunu ortaya çıkarıverdi. Haberde şöyle deniyordu: "Rusya'yı denetlemek için U-2'lerin Türkiye'de uçmasına gerek yok. Savunma uzmanı bir ABD temsilciler meclisi üyesi, Sovyetler'in yeni füzeleriyle ilgili bilgilerin başka araçlardan daha iyi denetlenebileceğini ileri sürdü... Eğer U-2'lerin uçuşları sağlanamazsa bu pek büyük bir kayıp olmayacak". Aynı tür haberlere batı basını da yer verdi. Bu haberlere göre, Amerika casusluk ve denetleme çalışmalarını giderek "uydu"lara bağlıyor. Önümüzdeki 1,5 yıl içinde U-2'lerin tüm görevleri "uydu"lar aracılığıyla yapılacak ve Amerika U-2 uçuşlarını tümüyle durduracak. Ayrıca Türkiye izin verse bile, U-2 uçaklarının Türkiye üzerinden uçmaya başlaması bazı alt yapı çalışmalarının tamamlanmasını gerektiriyor. Bu çalışmaların ise bir yıl kadar bir zaman alacağı belirtiliyor. Yani, Türkiye bugün "izin veriyorum" dese bile uçuşlar başlar başlamaz U-2'lerin pabucu dama atılmış olacak.

Görülüyor ki, halkımızın anti-emperyalist duygularını sömürmek için büyük oyunlar tezgâhlanıyor. Hem de bu arada bir "ulusal kahraman" yaratılarak piyasaya sürülmek isteniyor.

Oportünistlerin de kahramanı

Burjuvazinin çeşitli kolları Kenan Evren'in sözlerine alkış tutarken, oportünistler de Evren'in tutumunu anti-emperyalist buldular. Militarist kliğin başı Evren paşanın "anti-emperyalist" kesilivermesinin içyüzünü açıklayacak yerde, militarizmi bedenden ayrılmış bir ruh gibi soyut bir kavram haline getirdiler, ordudan ayırdılar. Oportünistler ordu içindeki çelişkiyi, burjuva devlet mekanizmasının en önemli unsuru ordunun görevi ile, "gövde"sini oluşturan işçi-köylü yığınlarının çıkarları arasındaki çelişki olarak koyan Leninci görüşü çarpıttılar. Bu çelişkiyi militarist klik ile "er, assubay, yurtsever subay ve *komutanlar*" arasındaki çelişki olarak değiştirdiler. Emperyalizmin Ortadoğu'daki en büyük vurucu gücü Türkiye ordusunun komutanlarını, Genel Kurmay Başkanını "yurtsever" olarak adlandırdılar. Böylece anti-emperyalist, anti-tekel, anti-faşist cepheden ne anladıklarını da ortaya koymuş oldular.

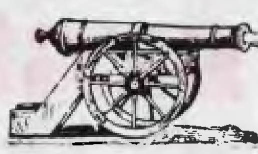
İnsan ister istemez, eski "Kemalist komünistleri", 12 Mart Muhtırasını "ordu kılıcını attı" diyerek değerlendiren, bu yüzden de "sol" içindeki etkinliği bir balon gibi sönüveren bir oportünisti, Kıvılcımlı' yı anımsamadan edemiyor.

İçindekiler

1. U-2'lerin ardındaki gerçek
   Ayla Antepli
2. İşçinin Sesi okuyucu mektupları
   Demagojik militanlığa dikkat
   Kasım Zorlu
3. Balon yine şişiyor
   Emine Engin
4. Oportunistlerle "solcular" aynı çamurdan yoğrulmadır
   Şahin Vural
5. TİP-TSİP birliği üstüne
   Aliye P. Atılgan
6. Kahramanmaraş'ta Kürtleri faşistlere kim kırdırdı?
   Süleyman Sakalı
7. Petrol kimi zayıf ülkeleri daha da zayıflatıyor
   Zeynep Arbat
8. Soda işçileri yürüyüşü yığın hareketlerindeki yeniden yükselişi gösteriyor
   Yaz Taarruzu 5. haftasını doldurdu

15 günlük devrimci işçi gazetesi.
Editör: R. Yürükoğlu
Sahibi: İngiltere Türkiyeli İlericiler Birligi:
Masrafı: 30p.
Yıllık abone: 10 pound
Almanya için: 60 mark
Türkiye'den: 4 kitap gönderilerek abone olunabilir.
Adres: 56, Mansfield Rd., Ilford, Essex, England.
Baskı: Anvil Printers Ltd. (T.U.)

İŞÇİNİN SESİ

OKUYUCU MEKTUPLARI

İşçinin Sesi bu sayfasını okuyucu mektuplarına ayırıyor. Savaş alanlarından göndereceğiniz mektuplarınızı bekliyoruz.

Selâm **Arkadaş,**
Ben Norveç'te oturuyorum. Kuzey denizinde platformlarda çalışıyorum. Bir seferinde Recep ile tanıştım. Adresinizi bana o verdi. Biz bu şehirde (Stavenger) bir Türk derneği açtık. Bu dernekte benim dışımda herhangi bir politik faaliyet gösteren kişi yok. Bu derneğin düzenli seminerleri olacak. Bu seminerler için bir takım kitaplara ihtiyacım var. Bunları Norveç veya Türkiye'den temin imkânı yok. Bunun için bana şu kitabı gönderirseniz benim için gerçekten çok faydalı olacak. EMPERYALİZMİN ZAYIF HALKASI TÜRKİYE.

Dostça selâmlar.
R.D.

Burjuvaziye karşı savaş oportünizme karşı savaştan ayrılmaz

İşçinin Sesinin Ne Yapmalı seminerlerine katıldım. Edindiğim bilgilerle aşağıdakileri yazdım. Gazetenize basarsanız memnun olurum.

Lenin'in, Rusya'da 3. dönem için söyledikleri bugün Türkiye için de geçerlidir. Lenin, 1897'den sonraki bu dönem için bir "parçalanış, ayrılış, sendeleme dönemiydi" diyor, (Lenin, *Ne Yapmalı*, s.213) ve " bu dönem için karakteristik olan şey, ufak çaptaki pratisyenciliğin en büyük teorik umursamazlıkla birleşmesidir." (*Ne Yapmalı*, s.215).
Bu dönem, Rus sosyal-demokrasisindeki (komünist—İ.S.) iki taban tabana zıt eğilimin gün ışığına çıktığı ve kıyasıya savaştığı bir dönemdir. Bir yanda kendiliğindenciliğe boyun eğen ekonomistler ve onları kanatları altına alan ortacılar, diğer yanda bolşevikler. O zaman Lenin'in çıkardığı ISKRA'ya yöneltilen eleştirilerle bugün İşçinin Sesi'ne yöneltilen eleştiriler arasındaki benzerlik şaşırtıcıdır. ISKRA'nın teorik seviyesinin çok yüksek olduğu, işçilerin anlayamayacağı söyleniyordu, teoriye çok fazla önem veriyor deniyordu, günlük "gerçekçi" istemleri gözardı ettiği söyleniyordu, devrim hayalciliği yapıyor, v.b. deniyordu. Lenin, bu eleştirilerin hepsini oportünistlerin, devrim kaçaklarının ağzına tıktı. Bu gün de aynı tür eleştiriler İşçinin Sesi'ne karşı yer yer duyuluyor. Ama İşçinin Sesi'nin bolşevik hattı, bugün işçi sınıfı hareketinin önünü tıkayan bu oportünizm pisliğini kaldırıp atacaktır.
Bu, bugün Türkiye işçi sınıfı hareketinin önümüze koyduğu görevdir. Bunu yapmadan, bu sallantılı döneme son vermeden Türkiye'de devrimci hareket bir adım ilerleyemez.
Bunun yolu ideolojik savaştan geçer. Oportünizme karşı ideolojik savaş burjuvaziye karşı güçlü, arı, duru bir devrimci güce dönüşecektir. Burjuvaziye karşı çok yönlü, koordine bir saldırı ancak saldırı cephelerinde boy gösteren oportünizmin, sınıf uzlaşmacılığının yok edilmesi ile olanaklıdır. Proletarya cephesinin iki önemli bağlaşığı Kürt halkı ve köylülük konusunda takınılan uzlaşmacı tavır proletaryayı savaşında yalnız bırakıyor ve onu liberal burjuvazinin insafa gelip yanına gelebileceği hayali ile kandırıyor.
İşçinin Sesi'nin görevi bu döneme son vermektir. Bu savaştan, Marksizm-Leninizm daha da güçlenerek çıkacaktır.

Cemil Çiçek
Londra

Demagojik militanlığa dikkat !

Kasım Zorlu

"Demagoglar işçi sınıfının en büyük düşmanıdır... çünkü dağınıklık ve sallantı döneminde, hareketimizin tam biçimlenmeye başladığı bir dönemde hatalarını sonradan acı deneyimlerle anlayacak olan yığınları aldatmak için demagojik yöntemler kullanmaktan daha kolay birşey yoktur" (Lenin, *Toplu Yapıtlar*, İngilizce basım, c 5, s. 463). Lenin'in bu sözleri devrimci durum yaşadığımız ülkemizde, işçi hareketi içerisindeki oportünistlerin yöneldiği yöntemleri göstermesi bakımından çok önemlidir.

İşçi hareketini sosyal demokrat CHP'nin kuyruğuna takma girişimleri, türlü demagojileri de beraberinde getirdi. Daha Ecevit hükümeti kurulur kurulmaz bu hükümetin de halkımızın istediği ilerici hükümet olmadığı ve sorunları çözemeyeceği belirtildi. Ancak kimileri bu fikri eyleme geçirmek yerine "hemen karşı çıkmak olur mu daha yeni geldi, ne biliyorsun ne yapacak" dediler. Arkasından da kendilerini sağlama almak için "yanlış yaparsa birlikte eleştirelim"i eklediler. Özünde bu mantık "Ecevit hükümeti giderse daha iyisi gelmeyecek,öyleyse yığın eylemleri yapmayalım" diyen kuyrukçu, pasifist, oportünist görüştü. Gerçekten de tüm Ecevit hükümeti döneminde bu görüş "eyleme" geçirildi.

Aradan geçen bir buçuk yılı aşkın sürede bu hükümetin hiçbir sorunu çözemediği ortaya çıktı. Faşizmi geriletmediği gibi, tersine, komünistlere, ilericilere baskı uyguladı. Faşist tehlike daha da arttı. Ecevit hükümeti MC'lerin bile yığınlardan çekinerek yapmaya zor cesaret edebileceği şeyleri yaptı. IMF'nin tüm koşullarını kabullendi. Ülkeyi emperyalizme daha da sıkı bağladı.

CHP hükümetinin "yanlış" adımları birbirini izler, faşizm tehlikesi daha da artarken kuyrukçular ne yaptılar? Herhangi bir gösteri, direniş, savaşım örgütlediler mi?

Sosyal demokrat CHP daha da ileri gitti. Faşistler eliyle düzenlenen Kahramanmaraş kıyımını bildiği halde önlemedi. Üstelik onu kullanarak Kürt halkı üzerindeki baskıyı daha da arttırdı. Halkımıza sıkıyönetimi dayattı. Oportünistlerin buna getirdiği yanıt şu oldu: "Sıkıyönetim, Ecevit ona uzatılan eli tutmadığı için geldi." Yani sıkıyönetimi Ecevit getirmedi, kendisi geldi! Ecevit "yanlış" lara düşüyor! Doğru yolu görmesine yardım edelim!

Böylece 18 ay geçti. Ecevit hükümeti tarihsel görevleri yerine getirdi. İçyüzü de açığa çıkmaya başladı. Hükümet gittikçe zayıfladı. Bu durumda bile ortacılığın demagojileri sürdü. "Gerici güçler hükümeti devirmeye çalışıyorlar. Parçalayıcı girişimlerden kaçınalım, hükümetin yanlışlarını düzeltelim. Demokrasinin ona yüklediği işlevi yerine getirmesine yardım edelim" görüşleri sürüldü.

Ne var ki, bu hükümetin yaptıklarının "yanlış" değil, sınıfsal niteliği gereği olduğu militanların gözünde açığa çıkmaya başladı. Militanlar "hükümete yardım" değil "devrimci eylem" diyorlar. Kuyrukçuluk istemiyorlar. Bu durum, ortacılığın ağız değiştirmesini de gündeme getirdi. Ve hükümetin sonunun yaklaşması, bu ağız değişikliğine elverişli ortam hazırladı. Ortacılık tam sergilenmeye, ayıplarını örtemez duruma gelmeye başlamışken önünde yeni "olanaklar" açıldı.

Şimdi, "Ecevit hükümeti 18 aydır hiçbir şey yapmadı" deniyor. "Ecevit MHP'ye el uzatıyor, Kahramanmaraş davasında kayıncı bir tutum takınıyor" deniyor. Bunlarla birlikte Türkiye "sık sık devrimci duruma yaklaşan" bir ülke oluverdi. Anlaşılıyor ki ortacılık daha "militan" bir görünüm almaya çalışıyor. Demagoji militanlaşıyor. Demagoji işçi sınıfının en büyük düşmanıysa, demagojik militanlık daha da büyük düşmanıdır. Daha aldatıcıdır.

Hükümet zaten düşmek üzereyken, "MHP'ye el uzatıyor" diyenlere sormak gerek: Daha bu hükümet kurulurken Ecevit MHP'ye el uzatmadı mı? Yalnızca Kahramanmaraş olaylarında değil, tüm faşist cinayetler karşısında hükümet kayırıcı tutum takınmadı mı? Cinayet yuvaları açık ortadayken, onları neden kapatmadı? Zaten düşmek üzere olan bir hükümetin 18 aydır hiç birşey yapmadığını yeni söylemeye başlayanlara sormak gerek: 18 aydır bu hükümetin ileri adımlarını destekleriz diyerek bu hükümet ileri adım atabilecekmiş gibi bir izlenim yaratan siz değil miydiniz? 18 aydır siz ne yaptınız? Sosyal demokrasinin içyüzünü bilimsel olarak açıklayan, devrimci durumun varlığını kanıtlayan, adıyla sanıyla açıklayan böylece Leninci görevini yerine getiren "yazara" cephe açacağınıza, devrimci bilinçlendirme görevini neden yapmadınız?

Yurdumuz kritik günler yaşıyor. Bu günler gerçek, Leninci militanlık gerektiriyor. Demagojik militanlığa karşı uyanık olmalıyız. Bırakmayalım ki acı deneyler bunu sergilesin. Leninci ideolojimize sarılalım, her türlü demagojiyi, hele ki demagojik militanlığı açık edelim.

İşçi sınıfımız, oportünistleri işçi hareketi içindeki onursuz yerlerinden kaldırıp, sol sosyal demokrat hareketteki "onurlu" yerlerine oturtacaktır.

Balon yine şişiyor

Emine Engin

Balonu şişirdikçe içindeki hava da çoğalır! İşte ortacılığın durumu da böyle. Ettiği "devrimci" sözler büyüdükçe, dediklerinin kofluğu, boşluğu da artıyor.

Balonu şişirdikçe içindeki hava da çoğalır! İşte ortacılığın durumu da böyle. Ortacı oportünistlerin ettikleri "devrimci" sözler büyüdükçe, dediklerinin kofluğu, boşluğu da artıyor.

Önce bir devrimci durum konusu var. 1977'de bir bir belirtileriyle devrimci durumdan söz edildi. 1978'de CHP başa gelince devrimci durum belirtileriyle ve görevleriyle birlikte "yok" oldu. Şimdi CHP hükümetinin sonu geldi. Oportünistler yine Türkiye'nin "devrimci duruma sık sık yaklaşan" bir ülke olduğundan, "doğum sancıları'ndan "büyük dönemeç"lerden söz ediyorlar.

Bu sözler ilk bakışta büyük devrimci sorumluluk gibi görünüyor. "Devrimci durum daha yaklaşırken açıklıyorlar" diye düşündürtüyor. Ama işin tarihçesine bakınca, bu "büyük" sözlerin ardındaki büyük kofluk anlaşılıyor. CHP hükümeti başa gelince uzaklaşan, MC tipi bir hükümet ufukta belirince yaklaşan bir devrimci durum anlayışı açığa çıkıyor. Siyasetteki oportünist taktiklerin ideolojik alana uzandığı, teoride manevraların baş verdiği görülüyor.

Biliyoruz, devrimci durumun bir belirtisi burjuvazinin eskisi gibi yönetemez duruma gelmesidir. CHP başa gelince devrimci durum bıçak gibi kesildiğine göre, bu hükümet olağan bir yönetimdi. Binlerce kişinin öldürülmesi, faşist katillerin yakalanmaması, çeşitli kentlerde faşist kırımların önceden bilindiği halde engellenmemesi, sıkıyönetim dayatılması, olağanüstü hal yasaları... Burjuvazi olağanüstü güçlüklerle karşı karşıya değildi. Öyle ki işleri havuç siyaseti olan sosyal demokrat CHP bile sopayla iş gördü.

Devrimci durumun bir başka belirtisi emekçi yığınların hoşnutsuzluğunun artması, eskisi gibi yaşamak istememeleridir. CHP hükümeti sırasında devrimci durum "bittiğine" göre, emekçilerin yaşamında iyileşme oldu, hoşnutsuzluk azaldı! Neden azalmasın ki? Ecevit verdiği bütün sözleri tuttu. Yığınlar için ne gerçek bir umut olduğunu her geçen gün kanıtladı! İşsizlik azaldı, fiyatlarda duraklama oldu, emperyalizm kovuldu, faşist yuvalar kapatıldı, hatta MHP yöneticileri idama, AP yöneticileri müebbet hapse mahkum oldular! Cinayetler durdu!

Oportünistler her işi böyle zorlaştırıyorlar

Oportünistlerin düşlerinden, yaşamın gerçeklerine dönersek, son 1,5 yılda burjuvazi ülkeyi güçlükle yönetebildi, emekçi yığınlardaki hoşnutsuzluk ise her geçen gün arttı. Evet, CHP hükümetinin ilk başlarında yığınlarda "umudumuz Ecevit" yanılgısı vardı. Ama bu geleceğe ilişkin temelsiz bir umut, geçici bir hoşnutluktu. Yarınlar bugün, bugünler dün oldukça CHP hükümetine bağlanan umutlar yıkıldı, hoşnutsuzluk arttı.

Ne var ki, yığınlardaki temelsiz umutların yıkılışı devrimci propaganda ajitasyonla bağlı olmadı. Bu nedenle, sonunda devrimci alternatifi güçlendirmedi. Tam tersine, "bu hükümet giderse yerine daha kötüsü gelecek" yargısını yaygınlaştırdı. Kendiliğindenlik burjuva ideolojisine götürür. Devrimci bilinçlendirme, ajitasyon propagandayı engelleyen oportünizm yüzünden yığınlar bir yanılgıdan bir başka yanılgıya düştüler. Eylemlerde duraksama oldu.

Şimdi "bu hükümet giderse yerine daha kötüsü gelecek" yanılgısı da yıkılıyor. Hükümetin suyu kaynamaya başladı. Oportünistlerde hoşnutsuzluk artıyor. İşte bu yüzden "devrimci durum yaklaşıyor" demeye getiriyorlar. Böylece, devrimci durumun göstergelerine yeni katkılar yapıyorlar: Oportünistlerin artan hoşnutsuzluğu!

Ortacı oportünistlerin hoşnutsuzluğu neden arttı? Bunlar CHP hükümetinin kaynayan suyundan terliyorlar. Militanlar soruyor: "Bu hükümetin ileri bir adım atmayacağı çoktan açığa çıktı. Siz aynı tekerlemelerin ötesine gidemediniz.... İleri adımlarını destekleriz, geri adımlarına karşı çıkarız..." İşte militanların bu sorgusu nedeniyle de "devrimci durum yaklaşıyor"! Ve böylece devrimci durumun göstergelerine yeni bir katkı daha yapılıyor: Oportünistlerin, işleri eski demogojileriyle yürütemez duruma gelmeleri!

Peki, ortacı oportünistler "devrimci durum geldi" deseler, görevlerini yerine getirmeye başlayacaklar mıdır? Hayır. Böyle bir amaçları olmadığı açıktır. Bir yandan "devrimci durum yaklaşıyor" demeye getiriyorlar, öte yandan "ileri demokratik halk devrimi bugün gündemde değildir, şimdi ana sorun faşizmi geriletmektir" diyorlar. Bu ana sorun nasıl çözülür ki? Bu sorun yeni mi çıktı? İleri demokratik halk devrimi için var güçle savaştan başka çözüm yolu var mıdır? Yoktur. Ama ortacı oportünistler bu kez de bir kulp buluyorlar. Yanlışların açık özeleştirisi yerine, yeni bir demagojiyle faşist tehlikeye karşı "militanca" bir tutum alarak militanları kandırma yolunu tutuyorlar... Bu da demagojik militanlıktır. Kimse alınmasın, "teşbihte hata olmaz" demişler, eşeğe altın semer taksan eşek yine eşektir... demişler.

Bu devrimci durum konusuydu... Bir de "sınıf açısı" konusu var. Ortacı oportünistler, sınıf açısından, sınıf kininden söz ediyorlar. Sonra öyle kalem sürçmeleri yapıyorlar ki, hangi sınıfın açısı, hangi sınıfın kini, okuyucu soruyor. Örneğin, Türkiye büyükelçileri halkımızı temsil ediyormuş! Öyle mi? Bir başka örnek: "Burjuvazi ve sosyal demokrasi" diye yazıyorlar. Sosyal demokrasi burjuvaziden ayrı mı? Burjuva ideolojisi değil mi? Daha da başka bir örnek. Sol sosyal demokrat hareket için "ilkeli", "tutarlı" gibi sözler kullanıyorlar. Sol sosyal demokrat hareket içinde onurlu yerlerden söz ediyorlar. Böylece "hangi sınıfın açısı" sorusuna, "küçük burjuvazinin" diye kendileri yanıt vermiş oluyorlar. İşçi sınıfımız onları işçi hareketi içindeki onursuz yerlerinden kaldırıp, sol sosyal demokrat hareketteki "onurlu" yerlerine oturtacaktır.

Oportünistlerle "solcular" aynı çamurdan yoğrulmadır

Şahin Vural

Yurdumuz 1968'lerden bu yana zaman zaman gerileyen, ilerleyen ama giderek derinleşen bir süreç içinde devrimci durum yaşıyor. TKP'nin Konferansı'nda devrimci durum tek tek belirtileriyle ortaya kondu. Biz de 1976'dan bu yana Türkiye'de devrimci durum olduğunu işledik. 1979 şubatında R. Yürükoğlu'nun yazdığı "Emperyalizmin Zayıf Halkası Türkiye" kitabı çıktı. Kitapta ana olarak işlenen, yine Türkiye'de devrimci durum ve onun kaynağı idi.

Ne var ki, çeşitli çevrelerden kitapta işlenen Leninci fikirlere şiddetli "eleştiri"ler geldi. Kitap, "cephe sorununu atlamak"la, hatta "goşistlik"le bile suçlandı. Ama ilginç olan bir nokta vardır. Yürükoğlu'nun getirdiği Leninci çözümlemelere "goşist" diye saldıranların asıl kendileri, birçok konuda, bu arada *devrimci durum* konusunda "goşistler"le birleşiyorlar. Birbirlerini "goşist"—"revizyonist" diye küfredercesine suçlayanların söyledikleri, ideolojik olarak aynı kapıya çıkıyor.

Devrimci durum, devrimin nesnel koşuludur. Türkiye devrim hareketinin yazgısı, bu nesnel saptamayla can evinden bağlıdır. Hareketin acil sorunları, örgütlenme biçimleri ve daha birçok görev devrimci durumla birlikte gündemimizin birinci maddesi olur. Bu nedenle, devrimci durumu yadsımanın temelinde devrimci görevlerden kaçmak, devrimden korkmak yatar. Tarih, devrimci durumla birlikte bir zamanların teorik sorunlarını bugün gündemimizin pratik sorunları yapmıştır. Eğer devrim istiyorsak, bu sorunları çözmek de boynumuzun borcudur.

Leninci çözümlemelere "goşist" diye saldıranların asıl kendileri, birçok konuda, bu arada *devrimci durum* konusunda "goşistler" ile birleşiyorlar.

Oportünizm ile "solculuk" devrimci duruma ve bu durumun bize yüklediği görevlere nasıl oluyor da özde aynı yanaşıyor? Lenin, "Ne Yapmalı"da bunu açıklıyor. Ekonomistlerle teröristlerin ortak noktasını açıkça koyuyor:

"Ekonomistlerle günümüz teröristlerinin bir ortak kökü vardır, o da, *kendiliğindenliğe boyun eğmek*... İlk başta, bu söylediğimiz çelişkili gibi gözükebilir. 'Renksiz günlük savaşımı' vurgulayanlarla, kişilerin en özverili savaşımı için çağrılar yapanlar arasındaki fark öyle büyük ki.. Ama bu çelişkili değil. Ekonomistler ve teröristler, yalnızca, kendiliğindenliğin değişik kutuplarına boyun eğerler. Ekonomistler 'işçi hareketinin duru ve basit' kendiliğindenliğine, teröristler ise, devrimci savaşımı ve işçi sınıfı hareketini bir bütün içinde birleştirme yeteneğinden ya da olanağından yoksun entellektüellerin ateşli öfkesinin kendiliğindenliğe boyun eğerler" (Lenin, *Toplu Yapıtlar*, İngilizce basım, c.5, s.74-75).

Yıl 1979 ve Türkiye'deyiz. "Bizim" oportünistlerimiz ve "solcu"larımız da aynı kendiliğindenliğin ayrı iki kutbuna boyun eğiyorlar. Hareketimizin bugün önümüze getirip koyduğu yoğun devrimci bilinçlendirme ve propaganda görevinin üzerinden, değişik biçimlerde de olsa, atlıyorlar. Birisi geriye çekerek, ötekisi ileriye zıplayarak, ama her ikisi de, Leninci devrimci durum teorisini çarpıtıyor.

Ekonomistlerin yaptıkları nedir? Bunlar, devrimci durumun ortaya çıkışını, emekçilerin yığınsal ayaklanmalara girişmesiyle bağlıyorlar. Lenin'in devrimci durum anlayışının önemini yitirdiğini söylüyorlar. "Yığınların hareketliliğinde dikkate değer bir artış" diye, Lenin'in koyduğu göstergenin yerine, ta ayaklanmaya dek uzun bir bekleyiş koyuyorlar. Öznel öğe, bu uzun bekleyişin sonunda, "eksiksiz devrimci durum" aşamasında devreye giriyor.

Ekonomistlerin "devrimci durum" anlayışına göre, herşey yer değiştiriyor. Lenin'in ulusal çapta bunalım dediği, bu anlayışa göre "devrimci durum" oluyor. Lenin'in devrim dediği, bu anlayışa göre "eksiksiz devrimci durum" oluyor. Devrimci durumun kendisi ise, gündeme getirdiği görevlerle, gerektirdiği hazırlıkla birlikte yok olup gidiyor. Devrim için devrimci hazırlık atlanınca, yığınların *kendiliğinden* devrime ulaşacakları veri sayılmış oluyor. Bu "kafa sürçmesi", dil sürçmelerinde de kendini ele veriyor. Devrimci durum yerine "devrim durumu" sözü kullanılabiliyor.

Öte yandan, "solcu"ların binbir grubunun hemen hepsine tek "teorik" kaynak oluşturan Mahir Çayan soruna nasıl yanaşıyor? Çayan "evrim-devrim" aşamalarından söz ederken temel bir yanılgıya düşüyor. Lenin'in devrim aşaması için söylediklerini, evrim aşaması içinmiş gibi alıyor. Alıntıyı aynen veriyoruz:

"Bu dönemin (evrim dönemi—Ş.S.) proleter devrimci çalışma tarzını Lenin şu şekilde özetlemektedir: 'Propaganda ve bilinçlendirme, bilinçlendirme ve propaganda o sırada objektif şartlar tarafından gerçekten en ön plana itilmişti. Bütün ülkeye hitap eden, haftalık olarak yayınlanması ideal gibi gözüken bir siyasi gazetenin yayınlanması için çalışma, o zaman devrim hazırlığı çalışmasının temel taşı olarak görünüyordu (ve "Ne Yapmalı" meseleyi böyle koyuyordu) (silahlı aksiyon *yerine*) yığınların bilinçlendirilmesi şiarı, (yöresel ayaklanmalar *yerine*) ayaklanmanın sosyal ve psikolojik şartlarının hazırlanması şiarı, o sırada devrimci sosyal demokrasinin biricik doğru şiarıydı.' (*İki Taktik*, s.79)" (Mahir Çayan *Bütün Yazılar*, derleyen M. Ali Mugultay, Evren Yayınları, İstanbul 1976, s.299).

"Ekonomistlerle günümüz teröristlerinin bir ortak kökü vardır, o da kendiliğindenliğe boyun eğmek" (Lenin). "Bizim" oportünistlerimiz ve "solcu"larımız da aynı kendiliğindenliğin ayrı iki kutbuna boyun eğiyorlar.

Lenin bunları devrim sürecinde yazıyor. "O sırada" diye söz ettiği dönem ise devrimci durumdur, evrim aşaması değildir. Alıntıda, Lenin, devrimci durumda yığınları bilinçlendirmenin, silahlı savaş biçimlerinin propagandasını yapmanın önemini vurguluyor. Mahir Çayan bu gerçeği tepetaklak ediyor. Devrimci durumun ana görevi olan propaganda ve bilinçlendirmeyi, bilinçlendirme ve propagandayı evrim aşamasına atıyor. Siyasal ajitasyonun yerine terörü, silahlı propagandayı koyuyor. Böylece Lenin'in "Ne Yapmalı"da eleştirdiği Svoboda teröristlerinin yoluna çıkıyor. Ve ne raslantı ki, devrimci durumdan yer yer "devrim durumu" diye söz ederek, aynı "dil" sürçmesini bu "sollar" da yapıyor.

Oportünistlerle "solcu"ların ortak noktası, devrimci durumu ulus çapında bunalım, hatta devrimin kendisiyle eşitlemektir. Her ikisi de bu aynı anlayışla Türkiye'ye bakıyor, biri devrimci durum var, öteki yok diyor. Var diyeni, devrimci durumun değil, devrim sırasının "görevlerini" yerine getirmeye çalışıyor. Çünkü boyun eğdiği entellektüel öfkesinin kendiliğindenliği onu buraya itiyor. Yok diyeni ise emekçilerin kendiliğinden ayaklanmalarını bekliyor. Leninci anlamıyla devrimci durumdan söz ederek bu bekleyişi bozanlara, "serüvenci", "goşist" diye saldırıyor. Biri geri çekiyor, ötekisi ileri itiyor, ama her ikisi de devrimci durumun yüklediği görevleri atlıyor.

Nedir bu görevler? Lenin buna açık yanıt veriyor:

"Devrimci durumun varlığını yığınlara duyurmak, açınımını ve derinliğini açıklamak, proletaryanın devrimci bilincini, devrimci kararlılığını yükseltmek, devrimci eyleme geçmesine yardım etmek ve bu amaçla devrimci durumun gereklerine uygun örgütler kurmak tüm sosyalistlerin tartışılmaz görevidir" (Lenin, c.21, s.216-217).

Biz, Lenin'in bu söylediğini işçi sınıfımızın ve halkımızın devrim için savaşımına nasıl uygulayacağız? Önümüzde 4 temel görev var, sırayla:

1. İdeolojik savaşıma yeni bir hız vermek.

2. İşçi sınıfının ve halkın örgütlerini, en başta TKP'yi devrimci temelde güçlendirmek.

3. Devrimci durumun gerektirdiği, faşist saldırının acilleştirdiği, yeni duruma uygun örgütleri kurmak ve geliştirmek.

4. Yığınların eyleme geçmesine yardımcı olmak.

Yürükoğlu yoldaş, "Zayıf Halka" kitabında bu noktaları ayrıntılı bir biçimde işliyor. Bizim vurgulamak istediğimiz, kafalarda devrimci durumu ulus çapında bunalım ya da devrimle eşitlemenin acil görevlerimizin üzerine sünger çektiğidir.

Çayan bu görevlere nasıl sünger çekiyor? Siyasal bilinçlendirme ve propagandaya, "soyutun propagandası" (agy, s.366) diyor, yerine silahlı aksiyonu getiriyor. Tüm yazılarında işçilerin, emekçilerin "bilinçli" olduğunu veri sayıyor. "Halkın uyanık kesimleri düzenin bütün partilerinden umudu kesmişler ve bu sefaletten kurtulmanın tek yolunun isyan etmek olduğunun bilincine varmışlardır" (agy, s.363) diyor. Böylece iş, "düzen değişikliğinin şu veya bu biçimde gerekliliğine inanan kitlelere böyle bir değişikliğin mümkün olabileceğinin güvencini" (agy, s.365) yaratmaya kalıyor!

Oportünistlerle "Solcu"ların ortak noktası... Biri çekiyor, ötekisi ileri itiyor, ama her ikisi de devrimci durumun yüklediği görevleri atlıyor.

Çayan'ın veri saydığı "bilinç" ve "inanç" yığınların kendiliğinden ulaşabilecekleri düzeydir. Bu düzey ise devrimin utkusu için yeterli değildir. Yığınların düzenin bütün partilerinden umudu kestiklerini söyleyen bir çizgi, CHP'ye bağlanan umutları yıkmaya yönelik devrimci ajitasyon, propaganda yapabilir mi? Yapamaz, yapamıyor. Kendisi, CHP'nin kuyruğuna takılmıyor ama takılan yığınları da kurtaramıyor.

Sonra, isyanların, düzen değişikliklerinin utkusu, yığınların "ne için isyan", "nasıl bir düzen değişikliği" konusunda açık, net devrimci bilince sahip olmalarına bağlıdır. Yığınlarda kendiliğinden beliren isyan psikolojisi, eskisi gibi yaşamak istememe duygusu bu gerçek devrimci bilincin alıcısıdır. İşte devrimci durumda böyle bir alıcı olduğu için vericiye büyük görev düşer. Açık net devrimci bilinç verme, devrimci propaganda olağanüstü önem kazanır. Oysa Çayan, bilinçlendirme işinin evrim döneminde tamamlandığını sanıyor. Evrim-devrim dönemlerini karıştırıyor. Tarihsel olarak bakıldığında, devrim döneminin devrimci durumu, ulusal çapta bunalımı, devrimi, bunlar içinde de ileri-geri adımları kapsadığını göremiyor.

Çayan'ın sorunu, kurduğu teoriy-

le Leninizmi yalnızca Rusya'ya kısıtlaması ve böylece en önemli silahtan kendini yoksun bırakmasıdır. Leninizm yerine ıvır zıvır bir sürü Latin Amerikalı ''teorisyen''e sarılmasıdır. Bugün bize düşen önemli bir görev, Çayan'ın izleyicisi olan yürekli devrimci gençleri Leninizm'in saflarına kazanmak, onların devrimci ateşini Bolşevizmin bacasına çekmektir.

Oportünistler devrimci görevlere nasıl sünger çekiyorlar? Bunlar, ''biz devrimci olmayan ortamlarda da devrimci çalışırız'', diyorlar. ''Biz her ortamda devrim ışığını gösteririz'' diyorlar. Ama devrimci ajitasyon propaganda yapmıyorlar, devrimci bilinç vermiyorlar. Kendi devrimci bilinçleri ''eksik''(?) olduğu için, bir kez devrimci durumda devrimin ışığının değil, en başta kendisinin gösterileceğini anlamaya yanaşmıyorlar. Sonra, devrimci olmayan ortamlarda gereken devrimci çalışmayı bile yerine getirmiyorlar.

Oportünistler, ''somut'', ''güncel'' sorunları dillerine dolamışlar. Devrimden söz edeni somut, güncel sorunları atlamakla suçluyorlar. Faşizm tehlikesinden söz ediyorlar, sonra, yol, su, elektrik, kanalizasyon sayıp ''faşizm tehlikesi *de* somut bir sorundur'' (italik bizden) diye ekliyorlar. Bu ''somut sorun'' sözünün ''derin'' anlamını ise şöyle veriyorlar: ''Somut sorunlar temelde ekonomik sorunlara dayalıdır. Ama bununla da sınırlı değildir.'' Ve böylece kokuşmuş ekonomizm hortluyor: ekonomik temelde siyasal ajitasyon! Sonra da yığın eylemi çağırdıkları halde, yığın eylemlerindeki durgunluktan söz ediyorlar. Bunlar yığınların gerisinde kalmışlar!

Lenin, ''Ne Yapmalı''da ne diyor? ''Emekçi yığınların eylemini yükseltmek', *ancak* bu eylem 'ekonomik bir temelde siyasal ajitasyon' ile *kısıtlı olmadığı* zaman olanaklıdır. Siyasal ajitasyonu genişletme gerekliliğini karşılamanın temel bir koşulu *çok yönlü* siyasal sergileme örgütlemektir. Yığınlar, böyle sergilemeler dışında *hiçbir yoldan*, siyasal bilinç ve devrimci eylem açısından eğitilemezler '' (Lenin, *Toplu Yapıtlar*, İngilizce basım, c.5, s.412). Bu siyasal sergileme tüm sınıf ve tabakaların en başta siyasal yaşamını içerir. ''..Hükümetimizin ve egemen sınıfların yaşamın her alanında neler yaptığının canlı *sergilemelerini*'' İçerir (Lenin, *Toplu Yapıtlar*, c.5, s.417).

Oportünistler, CHP'yi, liberal burjuvaziyi cepheye almak için böyle sergileme örgütleyemezler. Devrimci durum demek de onu ürkütür. Bu nedenlerle siyasal ajitasyon ekonomik temele itilir. Ve bu temelde de yığınların eylemi yükseltilemez. Yığın eylemleri yükselmeyince, ''devrimci durum yoktur'' tezine kanıt bulduk diye bir de sevinilir! Oysa yığınları eyleme çağırma, ''enerjik siyasal ajitasyon, canlı ve çarpıcı sergileme'' ile bağlıdır (Lenin, *Toplu Yapıtlar*, c.5, s.414).

Oportünistler hem kanalizasyonu, faşist tehlikeden ön plana alırlar, hem de ''devrimci durum var, biz ileri demokratik halk devrimini başaramazsak, faşizmi de engelleyemeyiz'' diyen Leninci görüşleri faşizm tehlikesine karşı savaşın önemini küçümsemekle suçlarlar. Bu mantıkla oportünistler değil devrimi yapmak, faşizmi önlemek, Türkiye'nin kanalizasyon sorununu bile çözemeyeceklerdir. Kendileri tarihin kanalizasyonuna gideceklerdir!

TİP-TSİP birliği üstüne

İşçi sınıfının birliğini sağlamanın temel koşulu, sosyalist bilinci bulandıracak her türlü oportünizme karşı amansızca savaştır. TİP-TSİP birleşmesi ise oportünistlerin birliğinden başka birşey değildir.

Aliye P. Atılgan

14 Ekim seçimlerinin yaklaşması Türkiye İsci Partisi (TİP) ile Türkiye Sosyalist İşçi Partisi (TSİP) arasında bir süredir yürütülen birleşme çabalarının yoğunlaşmasına yol açtı. Birleşme çalışmaları sırasında, bu iki partinin yöneticileri arasında çıkan anlaşmazlıklar, onların deyimiyle ''grupçu manevralar'', ''siyasal atraksiyonlar'', oportünizmin en belirgin özelliği olan ilkesizliğin özgün örnekleriyle doluydu.

TSİP de, TİP de birbirlerini ''birleşmenin amaçlarını saptırmak''la suçladılar. TSİP, ''birleşmenin amacı 1979 seçimlerinde CHP'nin solundaki güçlerin işbirliğini sağlamaktı. TİP yöneticileri TSİP'i yutmak için bunu ''sosyalist birlik''e çevirmeye kalkışıyorlar'' dedi. TİP ise TSİP yöneticilerine ''sahte birlikçiler'' diyerek saldırdı. ''Dükkanlarını kaybetmekten korktukları için birleşmekten caydılar'' dedi. Her iki parti de ''kimin kime, ne gibi kazıklar'' attığının belgelerini yayınlıyor. ''Samimiyetsizlik'', ''fırsatçılık'', ''sahtekarlık'', ''Makyavelizm'', ''siyasal atraksiyon'', ''sahte birlikçilik'' TİP ve TSİP yöneticilerinin birbirlerini nitelerken kullandıkları sıfatlar arasında yeralıyordu. Sonunda TİP TSİP'le birleşmeyi reddetti. Ama bütün bunlara karşın her iki parti yöneticileri için bu birlik gerçekleşseydi ''işçi sınıfının, emekçi yığınların birliğini sağlama yönünde bir adım'' olacaktı.

Biz bu yazımızda konuyu iki açıdan ele alacağız: Birincisi TİP-TSİP birleşme girişimleri neyin göstergesidir? İkincisi Leninci birlik anlayışı nedir, oportünistler bu kavramın özünü nasıl boşaltıyorlar?

Devrimci durum ve TİP-TSİP birleşmesi

Ülkemizde varolan devrimci durum kapitalizmi olduğu gibi devrimcileri de sorguya çekiyor. ''Halep oradaysa arşın burada'' örneği, kendine devrimci etiketi yapıştırıp sosyalist harekete katılan oportünistlerin ipliğini pazara çıkarıyor. Lenincilerin yığınlara devrimci durumun varlığını göstermeleri, oportünizme karşı savaşıma yeni bir hız vermeleri oportünistlerin bulundukları konumlardan daha da sağa kaymalarına neden oluyor.

Oportünist yelpazenin en sağ ucunda duran, açık oportünizmin oturmuş temsilcisi TİP bu dönemde bir *çekim merkezi* oluyor. TİP'le TSİP' in birleşme girişimleri, TİP çekim merkezi çevresinde oluşan oportünist birikimin örgütsel planda yansıması anlamındaydı. Devrimci durumun ''militanlardan daha yüksek bir bilinç düzeyi istediği'' bir zamanda yığın hareketinin gerisinde kalan; kendisini yenileyecek, devrimci durumun gereklerine hazırlayacak yerde ''kendi kusuruna sevdalanan'' oportünistlerin daha da sağa yuvarlanışının göstergesiydi.

İşçi sınıfının birliği

Lenin, Ne Yapmalı'da işçi sınıfının bölünmüşlüğü konusunu ele alırken, ''işçi sınıfı deyim yerindeyse birçok ideoloji arasında bölünmüş durumdadır'' diyor (Lenin, c. 5, s. 385). İşçi sınıfının birliği, herşeyden önce işçi yığınlarının sınıf bilinci kazanmalarıyla bağlıdır. Devrimci durum, yığınların burjuva ideolojisinin etkisinden kurtarılıp komünist bilince ulaştırılması konusunda devrimcilerin önüne sonsuz olanaklar koyar. Yığınların bilincinin değiştirilmesinin nesnel temelini yaratır. Komünistlerin görevi, ''yığın hareketinin üstünde bir ruh gibi dolaşmak değil'', onun ''işçiler arasında uyandırdığı politik bilinç kıvılcımlarından *yararlanarak* işçileri sosyal-demokrat (komünist — İ.S.) bir siyasal bilinç düzeyine *yükseltmektir*'' (Lenin, c. 5, s. 416).

İşçi sınıfının birliği herşeyden önce ideolojik bir birliktir. Marksizm-Leninizm temelinde bir birliktir. Bu temeli arı tutmak, işçi yığınlarının sosyalist bilincini bulandıracak her türlü oportünizme karşı amansızca savaş işçi sınıfının birliğini sağlamanın temel koşuludur. İşçi sınıfının birliği, oportünizme karşı savaşımı en önemli halkalardan biri olarak gören, işçi yığınlarına net devrimci bilinç veren, işçi sınıfının ideolojik, siyasal, örgütsel bağımsızlığını göz bebeği gibi koruyan Leninci bir parti olmadan gerçekleşemez. İşçi sınıfının gerçek birliği, Leninci partinin içinde ve çevresinde gerçekleşir.

İşçi sınıfının bu *gerçek* birliğini en geniş biçimde sağlayabilme ve pekiştirme sürecinde Leninci partinin işçi yığınlarıyla bağı çok önemlidir. Leninci parti, kendi ideolojik arılığını, örgütsel siyasal bağımsızlığını göz bebeği gibi korurken, bir yandan da başka akımların etkisindeki işçi yığınlarıyla bağ kurmasına yarayacak iş, eylem birliklerine girebilir. Ya da başka örgütler arasında bu amaca yarayacak iş ve eylem birliklerini destekleyebilir.

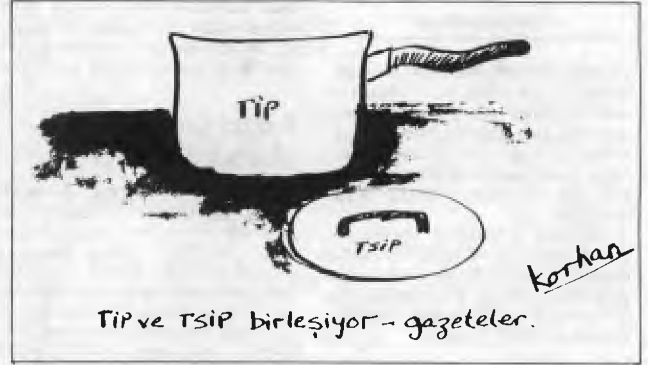
Lenin Komünist Enternasyonal'in II. Kongresinde Britanya Komünist Partisi'nin, işçi sınıfının büyük çoğunluğunu tabanında toplayan İngiliz İşçi Partisi'ne katılması konusunda İtalyan komünistlerinden Serrati'nin bu birleşmeyi sınıf uzlaşması olarak nitelemesine şöyle karşı çıkıyor: ''Buna ilişkin olarak Serrati Yoldaş sınıf işbirliğinden söz ederken, ben bunun sınıf işbirliği olmayacağını iddia ediyorum. İtalyan yoldaşların kendi partilerinde Turati ve şürekası gibi oportünistlere, yani burjuva unsurlara hoşgörü göstermeleri, işte bu gerçekten sınıf işbirliğidir. Oysa İngiliz İşçi Partisi ile birleşmek, İngiliz işçilerinin ileri azınlığıyla büyük çoğunluğu arasında işbirliği demektir'' (Lenin, c. 31, s. 237).

Oportünistlerin birliği

Oysa, TİP-TSİP birleşmesi girişimlerine ne yandan bakılırsa, işçi sınıfının birliğini sağlamayla en küçük bir ilişki yoktur. İdeolojileri oportünizm, yoka eşit olan tabanları küçük burjuvadır. Birlik dergisi şöyle başlık atmış; ''TSİP'in TİP'le yaptığı işbirliği önerisine karşı çıkmak, yığınların özlemlerine karşı çıkmaktır!'' Yani halkımız TİP'le TSİP'in birleşmesini istiyormuş!

Lenin, 1912 yılında işçi sınıfı, emekçi yığınlar arasında hiçbir etkinliği bulunmayan, Troçkisinden Bund'çusuna kadar birçok oportünist grubun 4. Duma seçimlerine katılmak üzere legal bir platform oluşturmalarıyla ''hiçlerin büyük sayılar haline dönüştürülmesi'', ''gülünecek bir yoklar oyunu'' diyerek alay ediyor. Ve sonunda ekliyor: ''Bütün partilerin likidatörleri birleşin!'' (Lenin, c. 18, s. 237-241).

Bir oportünist partinin bir başka oportünist partiye yaptığı birlik çağrısı işçi sınıfının emekçi yığınların birliği yolunda atılmış bir adım değil, devrimci saflara burjuva ideolojisini taşımakla görevli oportünistlerin birliği yolunda atılmış bir adımdır. İşçi sınıfının birliği, en başta proleter ideolojinin bütün öteki ideolojilere karşı yürüttüğü amansız savaşımla sağlanacaktır.

Kahramanmaraş'ta Kürtleri faşistlere kim kırdırdı?

Süleyman Sakalı

Türkiye burjuvazisinin Kürdistan politikası, onun kendi sınıf çıkarlarını nasıl her zaman *bilinçle* ve şaşmadan savunduğunu gösteren bir ayna olmuştur. Hangi kılıfa girerse girsin, hangi posta bürünürse bürünsün burjuvazinin Kürdistan politikası değişmemiştir.

18 aylık "özgürlükçü" Ecevit hükümeti döneminde, Kahramanmaraş olayları öncesindeki ve sonrasındaki gelişmeler, liberal burjuvazinin bu *bilinçli* sınıf politikasından şaşmadığını bir kez daha gösterdi.

Oportünistler göz boyamaya çalışıyor

Oportünistler bu gerçeği her zaman çarpıttılar. "Liberal" hükümetler dönemindeki politikayı "istemeden boyun eğme", bir "yanılgı" olarak göstermeye çalıştılar. Eleştirileri ise bir "dost eleştirisi"nin ötesine geçmedi. Bunun en çarpıcı örneğini Kahramanmaraş olayları ve ardından gelen sıkıyönetim üzerine yazılanlarda gördük.

Kahramanmaraş olaylarından, bu faşist kıyımın *en başta ve herşeyden önce* Türkiye Kürdistanı'nda ortaya çıktığına tek kelimeyle bile değinmeden söz eden bazı yayınlarda, CHP hükümetinin demokratik hak ve özgürlükleri korumak için bir "çırpınış" içinde olduğu ileri sürüldü. Hükümetin, olanı biteni çok iyi bildiği apaçık ortadayken, "Ecevit bunları biliyor mu? Bilmiyorsa "devletin istihbarat örgütleri" niçin haber vermiyor? Verdiyse Başbakan ne yapmayı düşünüyor?" gibi abes şeyler yazıldı. İçişleri bakanının "sol tahrik vardır" sözleri *kınanarak*, "Yanılgı böylece sürüp gitti. Sosyal demokrasinin tarihsel yanılgısı bir kez daha tekrarlandı" dendi. Olayların gerçek niteliği, sınıf özü bulandırıldı.

Genel olarak her alanda sosyal demokrasi için söz konusu olan bir "yanılgı" değil, tam tersine, bilinçli sınıf politikasının uygulanmasıdır. Tarihte her zaman böyle olmuştur. Avrupa'da defalarca devrime ihanet ederken, komünistleri kurşuna dizerken sosyal-demokrasi bir *yanlışlık* yapmıyor, bilinçli bir sınıf politikası uyguluyordu. Türkiye'nin özel koşulları bu temel doğruyu değiştirmiyor. Ecevit hükümetinin Kürdistan politikası, Kahramanmaraş olayları bunu apaçık gözler önüne seren bir örnektir. Oportünistlerin bulandırmaya çabaladığı bu konuyu açmak gerekiyor.

Kıyım öncesi planlı hazırlıklar

Kahramanmaraş kıyımı öncesinde günlük gazetelerde "bölücülük" üstüne bir dizi yazı, haber, demeç çıktı. 19.4.1978 tarihli *Günaydın* gazetesi, "vatanı bölmek isteyenler Malatya'da amaçlarına ulaştılar" derken, bir gün sonraki *Hürriyet* gazetesinde Kürdistan'daki gelişmeler, "bölücülük doruğa tırmandı" diye anlatılıyordu. Kürdistan'ın kaynadığını, ulusal hareketin yükseldiğini çok iyi gören ve izleyen Ecevit hükümetinin aldığı "önlemleri" ise 4.5.1978 tarihli *Tercüman* şöyle verdi: "Doğu'da durum çok gergin. Ağrı ve Iğdır bölgesine askeri birlikler sevkedildi."

Bu birlikler kime karşı, ne için sevkedildi?

Mayıs 1978'de İçişleri Bakanı İrfan Özaydınlı şöyle diyordu: "Özellikle Doğu Anadolumuzun etnik gruplarının bulunduğu yörelerde bir plan sergilenmektedir. Kasabalar ve şehirleri ayrı ayrı mahallelere bölme cihetine gidilmektedir. Bazı yörelerde de muvaffak olunmuştur. Çok acıdır, çarşılar, dükkânlar ayrılmıştır".

Bunun yanısıra, Genel Kurmay Başkanı'nın 20.6.1978 tarihli *Hürriyet* gazetesinde yayınlanan demecinde "doğu'daki bölücülük önlenecek" demesi, hükümetin hiç de "yanılgı" içinde olmadığını gösteriyordu.

1978 yazından Kahramanmaraş olaylarına kadar geçen dönem içinde Ecevit'in basında birbiri ardından yayınlanan demeçleri de ibret vericidir. 4.7.1978 tarihli *Milliyet* gazetesinde, "sınırlarımıza sızma olasılığına ve bölücülüğe karşı etkin önlemler alındı" diyen Ecevit, 20.9.1978 tarihli *Barış* gazetesinde "doğuyu barışa kavuşturacağız" diye devam ediyor. 24.9.1978 tarihinde ise bir yandan "sol" ve "anti emperyalist" görünmeye çalışırken öte yandan hedefi açık koyuyor: "Solculuk görüntüsü altında Doğu ve Güneydoğu'da bölücülük kışkırtması yapanlar kapitalist emperyalizmin aleti olmaktalar." Yani Kürdistan'a baskı uygulamak anti emperyalist bir eylem olarak gösteriliyor. Ve 28.10.1978 tarihinde Ecevit tüm söylediklerini bağlıyor: "Türk ulusu kendisini bölmek isteyenlerin oyununa gelmeyecektir."

Bu demeçler Kürtlere karşı nasıl bir hazırlık içinde olunduğunu açıkça gösteriyor. Durum ortadayken bazıları İrfan Özaydınlı'nın sıkıyönetim ilânı konusunda Meclis'te yaptığı konuşmada faşistleri suçlamamasına şaşırıyorlar! Kim kimi ne için suçlayacaktı?

Bir yandan bu yoğun propaganda yürütülürken, öte yandan da bir dizi hazırlık, prova yapıldı. Kanatlı Jandarma 78 manevraları ilk halkaydı. Ardından Elazığ, Sivas, Malatya, Erzincan, Kars, Ağrı'da faşistler Kürtlere karşı kıyım hazırlıkları yürüttüler. Kasım ayında Ankara'da yapılan NATO ve CENTO toplantılarında İran olayları ve Kürt sorunu görüşüldü, planlar yapıldı. 1978 yılı sonunda, Kahramanmaraş olaylarıyla aynı sıralarda Irak'ta 150 bin Kürt'ün yurdundan sürülerek yeni "yerleşim bölgelerine" dağıtılması da bir raslantı değildi. *Tercüman* gazetesi boşuna "Irak'ın politikası (Kürtleri ezmesi — İ.S.) bu bölgenin emniyet supabıdır" demiyor!

Hükümetin siyasetine uygun faşist kıyım

Kahramanmaraş kıyımı üzerine Frankfurt İşçi Dayanışma Derneği'nin çıkardığı bildiride de olaylar sırasındaki danışıklı döğüş bütün çıplaklığıyla anlatılıyor:

"Maraş'da tezgâhlanan katliamdan hükümetin daha önceden haberi vardır. Ama hiçbir önlem almamıştır. Çünkü faşistler kanalıyla da olsa, Kürt halkının son yıllarda gelişen demokratik mücadelesine bir darbe indirilmesi hükümetin işine gelmiştir.

"Çeşitli bölgelerden gelerek Maraş'da yığınlanan Türkeş'in boz itleri, Ağrı Dağı yamacına "Kürtlere ve Alevilere ölüm" diye yazılar yazarak işe başladılar. Hedefleri önceden seçtiler, evleri işaretlediler. Alevi Kürtlerin yaşadığı Yörük Selim mahallesine ilk saldırılarını düzenleyen faşistler, daha sonra gene Kürt halkının yaşadığı Yusuflar, Mağara, Kara Maraş ve Yeni Mahalle'de katliama giriştiler. Kadın, çocuk, genç, yaşlı demeden her evi toptan katledip, ateşe verdiler. Faşistler katliamı sürdürürken olay yerine gelen güvenlik kuvvetleri ve ordu birlikleri, ölülerin çıktığı evleri basarak silâh araması yapmakta ve yaralıları sorguya çekmekteydi. Mahallelere gönderilen ilk yardım ekiplerinin yaralılara ulaşması da engelleniyordu. Saldırının üçüncü gününde halen silâh seslerinin duyulması ordu birliklerinin katliama kasıtlı olarak engel olmadıklarını gösteriyor."

Bunlara yaralıların hastanelerde uğradıkları saldırılar, ambulansların yollarda çevrilip içindekilerin kurşunlanması da eklenirse, hükümetin olaylar karşısındaki rolü daha açık ortaya çıkar.

İşte durum, olaylar bu kadar açıktır. Kahramanmaraş olayları hükümete *karşın* yapılmış bir faşist kırım değildir. Ecevit hükümetinin başından beri bildiği, faşistler eliyle tezgâhlanan, hükümetin politikasına uyan ve bu nedenle herhangi bir önlem alınmayan, Kürt halkına bir gözdağı verme operasyonudur.

Bugün büyük tantanayla yürütülen Kahramanmaraş olayları yargılaması bu gerçeğin üstüne sünger çekemez. Kaldı ki bu yargılamanın bir gösteri olduğu, Ecevit'in davranışlarıyla her geçen gün biraz daha açığa çıkıyor. Ama Ecevit hükümetinin bilinçli sınıf politikasını görmezlikten gelen oportünistler Ecevit'in bu konudaki "tutarsız" tavırlarından yakınıyorlar! Hangi "tutarsız" tavır? Ecevit hükümeti bilinçli olarak "Kürtleri faşistlere kırdırma" politikası uygulamıştır. Bu politikayı en tutarlı biçimde bugün de sürdürüyor.

Burjuvaziyi aklayanlar var!

Mayıs ayından bu yana MİT'le Irak güvenlik örgütü arasında düzenli işbirliği kurulmuştur. Yine Mayıs sonundan bu yana Irak silâhlı kuvvetlerinin Kürdistan'da giriştikleri operasyonlara Ecevit hükümeti aktif destek veriyor. Kürt köyleri, yerleşim merkezleri bombalanıyor, top ateşine tutuluyor. Türkiye ordu birlikleri ise Irak topçusu için yüksek tepeler üzerinden gözetleyicilik yapıyor. Hedeflerin yerini bildiriyor. Bu işbirliğinin temeli, çok öncelerden Ecevit'in ve daha sonra da Kenan Evren'in Irak gezileri ile atıldı. Ecevit'in "gezisi"nden sonra Irak'ın boru hattına yeniden petrol vermeye başlaması da Kürtleri kırmak için yapılan "işbirliği" anlaşmasının, verilen sözlerin doğrudan sonucudur.

Bütün bunlar ortadayken hâlâ yanılgılardan söz etmek oportünizmden, burjuvaziyi "aklama" çabasından başka birşey olamaz. Buna olanak vermemek komünistler olarak görevimizdir.

Petrol krizi zayıf halkaları daha da zayıflatıyor

Emperyalist ülkeler petrol zamlarının yükünü, petrol üretmeyen az ve orta gelişmiş ülkelere aktarıyorlar. Bu ülkeleri ekonomik çöküşe sokuyorlar. Az ve orta gelişmiş ülkeler sürekli olarak kötüleşen ekonomik krizden fakirleşmeden emperyalist sömürüden kopmadan kurtulamazlar.

Zeynep **Arbat**

"Emperyalizmin Zayıf Halkası Türkiye" kitabında R. Yürükoğlu yoldaşımız şöyle yazdı: "...az ve orta gelişmiş kapitalist ülkeler dünya kapitalist sistemi içinde kaldıkça giderek artan biçimde tüm çelişkilerin *merkez-toplam* yeri, *odak noktası* oluyorlar. Ve emperyalist sistemin *zayıf halkaları* buralarda ortaya çıkıyor" (s.24).

Yürükoğlu yoldaşın bu söyledikleri petrol krizinde apaçık görülüyor. Petrol krizi uluslararası kapitalist ekonomik ilişkilerin tüm çelişkilerini bir araya topluyor.

Tokyo Konferansı ve ortak strateji

Geçtiğimiz ay içinde petrol sorununda yeni bazı gelişmeler oldu. Birincisi, petrol üreten ve ihraç eden ülkelerin örgütü OPEC yeni bir fiyat artışı (%13) ilân etti. Ardından, Tokyo Konferansında biraraya gelen petrol ithal eden 7 emperyalist ülke ortak bir strateji kabul etti. Petrol tüketimini %5 oranında düşürme ve petrol ithalini 1978-79 yılları düzeyinde tutma kararı aldı. Bunun yanısıra, petrolden başka enerji kaynakları (kömür, sentetik yakıt ve nükleer enerji) geliştirme kararı aldı.

Emperyalizmin saldırganlığı artıyor

Tokyo Konferansı'ndan hemen sonra bir haber yayıldı: Amerika'da NATO ülkelerinin dışında çıkacak krizlerle uğraşmak ve özellikle petrol taşımacılığını korumak için özel vurucu askersel güç kurulmuş. Hava, deniz ve kara birliklerinden oluşan 110,000 kişilik bir ordu. ABD Savunma Bakanı Harold Brown, "Petrol stokları tehdit edilirse, ABD Orta-Doğu'da çatışmaya girebilir" diyerek hazırlığın amacını ortaya koydu.

Amerika'nın hemen ardından Fransa da özel askersel vurucu güç kurduğunu ilân etti. Zırhlı araçları, silâhları ve cephanesi ile 6 alay, yeryüzünde Fransa'nın çıkarlarının tehlikeye girdiği herhangi bir bölgeye ve bu arada Ortadoğu'ya bir askeri müdahale için 6 saatte hazır olabilecek.

"ABD'nin savaş sonrası refahı ucuz ve bol enerji üstüne kurulmuştu... Varili neredeyse birkaç kuruşa üretilebilen Orta-doğu petrolüne..." *(Newsweek)*. Amerikan emperyalizmi, dünya emperyalist sisteminin temeli olduğundan, Amerika için geçerli olan, sistemin tüm savaş sonrası dönemi için geçerlidir. 1973-1974 OPEC fiyat artışı, bu sistemin dengesinin bozulmasında önemli bir rol oynadı.

Petrol krizinden tüm Batı hükümetleri, siyasal partiler ve basın bir "ders" çıkartıyorlar: Petrol ithaline bağımlılığın tehlikesi, Tokyo Konferansında alınan petrol dışı enerji kaynaklarının geliştirilmesi kararı bu bağımlılıktan kurtulma çabasıdır. Yürükoğlu yoldaşın yazdığı gibi, "Gerçek buluşlar ve ilerlemeler, günün ekonomik ve toplumsal gerçeklerinin dayattıklarıdır. Sentetik maddelerin bugün ortaya çıkışı da öyle. Emperyalist ülkelerin doğal hammaddeler açısından büyük ölçüde 'ellerine baktıkları' az gelişmiş ülkeler artık barut fıçısıdır. Bu durumda, hammadde ve enerji sorunları emperyalizm için giderek ciddileşen sorunlar oluyor. Bilimsel araştırmalar, laboratuvarlar, v.b., ve ardından sentetik maddeler, yapma etler, yiyecekler, yeni enerji kaynakları geliyor" (s. 23).

Çeken az ve orta gelişmiş ülkelerdir

Dünya kapitalist ekonomik sistemi, kapitalist ülkelerin tümünü saran bir uluslararası işbölümü, bir karşılıklı bağımlılık ağıdır. O sistemin bir parçasında çıkan bunalım öteki parçalara yayılır. Petrol krizinde de öyle oluyor.

Petrol zamlarına karşı emperyalist ülkelerin elinde bir dizi silâh var. 1973'ten bu yana, zamların yükünü petrol üretmeyen az ve orta gelişmiş ülkelere aktarıp bu ülkeleri ekonomik çöküşe sokmaları bu silâhlar aracılığıyla olmuştur.

Genellikle petrol ithalini zorlukla ödeyen bu az ve orta gelişmiş ülkeler için kendi başına petrol fiyatının artışı bile ekonomik bir dar boğaza neden olacak çaptadır. Petrol ihraç eden OPEC ülkeleri ve ithal eden emperyalist ülkeler arasındaki çekişmenin faturasını arada kalan az ve orta gelişmiş ülkeler ödemiştir.

Her ne kadar alnıaşık, enerji kaynaklarının geliştirilmesi, emperyalist ülkeler için uzun dönemde bir çözüm yolu ise de, kısa dönemde kestirme yol kendi ihraç mallarının fiyatını artırmaktır. 1974-78 döneminde petrol fiyatları %16 artarken, emperyalist ülke ihraç ürünleri fiyatları en az %50 arttı (*Financial Times*, 26.6.79). Hem petrol hem de ithal mallarının fiyatının artışı, Türkiye gibi ülkelerin durumunu geçtiğimiz birkaç yılda hızla kötüleştirdi.

Batı basınında yayınlanan, petrol üretmeyen az ve orta derecede gelişmiş ülkelerin ekonomik durumuna ilişkin sayılar, bu artışların tüm ödemeler dengesini ne denli etkilediğini ve petrol zammının göreceli yerini göstermesi açısından ilginç. Bu ülkelerde, petrol zammı 1973-74 arasında 10 milyar dolarlık bir artışa yol açmış. Oysa tüm ödemeler dengesindeki açık aynı dönemde 20 milyar dolar. Bu sayı 1974'te 28 milyar dolar, 75'te 37 milyar dolara varmış. Bu da gösteriyor ki ödemeler dengesi açığının yalnız yarısı petrol zammının doğrudan sonucu oldu.

OECD sayılarına göre 1970-78 yılları arasında petrol üretmeyen az gelişmiş ülkelerin toplam dış borçları 62 milyar dolardan, 238 milyar dolara çıktı. 1979 yılı için bu sayının 274 milyar dolara varacağı hesaplanıyor. Genel olarak bu gibi ülkelerin dış borçları gayri safi milli hasılalarının %25'i. Bu oranlar ve son fiyat artışları kapitalist sistemde uluslararası ilişkileri yer yer çökertecek niteliktedir. Örneğin Türkiye bu son zamlar sonucunda petrole 200 milyon dolar daha fazla ödeyecektir. Devalüasyonun artıracağı düşünülen tüm ihracat gelirleri sadece petrol zammını karşılamaya gidecektir. Böyle bir durumdan nasıl kaçınılır?

Çıkış yolu: emperyalizmden kopmak

Emperyalizmin, petrol sorununu çözmek için aradığı yolları gördük. Petrol krizi ile ilgili olarak emperyalizm özel askeri güçler kurma, petrolün gerçek fiyatını düşürme, alternatif enerji kaynakları araştırma, "ulusal enerji planları" çıkarma gibi girişimlerini "bağımsızlık" sloganı ardında yapıyor. Sıkıntının sorumlusunu bir dış düşman olarak göstererek Arap halklarına karşı ırkçılığı körüklüyor.

Emperyalizm petrol krizini ve onun doğuracağı ekonomik tıkanıklığı engellemek için askersel veya ekonomik bir dizi önlem alabilir. Ancak bu önlemler şu gerçeği değiştirmez: Kapitalist sistemde olan bir bunalımın, ekonomik ilişkiler sonucu sömürülen ülkelere etkisi daha derin ve kalıcı oluyor. Emperyalizmin zayıf halkaları daha da zayıflıyor. Bu az ve orta derecede gelişmiş ülkeler, sürekli kötüleşen ekonomik krizden, fakirleşme sürecinden, uluslararası kapitalist ilişkiden, emperyalist sömürüden kopmadan kurtulamazlar.

Soda işçileri yürüyüşü yığın hareketlerindeki yeniden yükselişi gösteriyor

Mersin'de Petkim-İş üyesi Soda Sanayi Fabrikası işçileri, 18 aydır sürdürdükleri grevlerini yeni bir aşamaya sıçrattılar. Patronun, polisin ve faşistlerin tüm çabalarına rağmen grevci işçiler kararlı adımlarla ilerliyorlar. Çeşitli şehirlerde demokratik kuruluşlar, sendikalar ortak bildiriler çıkartarak soda işçileriyle dayanışmalarını belirttiler.

Savaşım yeni bir düzeye sıçrıyor

Soda işçileri 18 aydır, tüm engellemelere karşın grevi sürdürdüler. Patron soda ithali yaparak, Seydişehir'den, Tariş'den atılan faşistleri işçi diye işe alarak grevi kırmaya uğraştı. Sökmedi. Patronun son olarak grevdeki 847 işçiyi işten attığını ilan etmesi bardağı taşıran damla oldu. Petkim-İş sendikasına bağlı işçiler haklı davalarını ulusal çapta duyurmak, patronun, polisin ve hükümetin tutumunu protesto etmek için Mersin-Ankara yürüyüşünü düzenlediler. Yürüyüş çeşitli yollarla engellenmek istenmesine rağmen 22 haziranda Mersin'den başladı. Yürüyüşçüler geçtikleri yerlerde oraların emekçileri tarafından karşılandılar. Yüzlerce işçi, aileleriyle ve çocuklarıyla Anadolu'nun güneyinden, ortasına başkente yürüdüler. "Açlıktan ölmek istemiyoruz" diyerek Ankara kapılarına vardılar. Hükümet ve sıkıyönetim işçilerin Ankara'ya girmesine izin vermiyor. İşçiler aileleriyle birlikte Gölbaşı'nda kamp kurdular. Ankara'ya gireceğiz diyorlar. "Özgürlükçü sıkıyönetimci" Ecevit hükümeti de hayır diyor, giremezsiniz, gösteri yapamazsınız.

Ecevit hükümetinin bu konudaki tavrını, genel tavrından ayrı düşünmediğimizden garip bulmuyoruz. Elbette ki, 19 ile sıkıyönetim getiren, yığınların tekellere ve emperyalizme karşı savaşını gemlemek isteyen bir hükümetin soda işçilerini Ankara kapılarında oyalaması doğaldır. Doğal olmayan, konuya yer veren sol basında, hükümet sanki soda işçilerinin sorununa çözüm bulmak istiyormuş izleniminin uyandırılmasıdır. Soda işçilerinin savaşımına önderlik etmek hükümete, Ecevit'e mi düşüyor ki sürekli olarak Ecevit'in ve bazı bakanların konuyla "bizzat ilgilendikleri" ön plana çıkarılıyor? Bizim işimiz Ecevit'in "bizzat ilgilendiğini" yazmak değil tam tersine, onun "ilgi"sinin altının boş olduğunu, oy avcılığından başka amaç taşımadığını yığınlara göstermektir. Ama doğaldır ki liberal burjuvazinin kuyruğuna takılan oportünistler kuyrukçu tavırlarını böyle bir olayda da sürdüreceklerdir. Bu olayı basit bir ekonomik hak alma ve işçilerle hükümet yetkilileri arasında görüşmelere indirgeyeceklerdir.

Yığın hareketleri yeniden boy atıyor

Soda işçilerinin yürüyüşünün siyasal önemi büyüktür. Yürüyüş 1960'ların sonlarındaki uzun yürüyüşleri hatırlatıyor. O eylemler daha çok öğrencileri kapsıyor, devrimci durumun başlangıcını müjdeliyordu. Bu eylem ise üst bir düzeyde, yığınlardaki özveri duygusunu sergiliyor, oportünizme yeni bir uyarı niteliği taşıyor.

Yurdumuz uzun zamandır devrimci durum yaşıyor. Devrimci durumu devrime dönüştürebilmek öznel öğenin güçlülük derecesine, savaşta yeterliliğine ve en önemlisi oportünizmden arınmışlığına bakar. Yığınları arkasından götürebilmesine bakar. CHP hükümeti iş başına geldiğinden beri yığın hareketlerinde belli bir duraksama görüldü. Ama yığın hareketlerinin durulduğu günlerde bile, işçi sınıfının kararlılığı, özveri psikolojisi potansiyel olarak duruyor. İşte soda işçilerinin yürüyüşü bu potansiyeli açığa çıkarıyor. Gebze'de kendilerini elektrik kablosuna bağlayıp intihara yeltenen demir döküm işçileri bunu kanıtlıyor. Öznel öğenin güçsüz kalışının, yığın eylemlerindeki duraklamanın baş nedeni olan oportünistler, ortacılar, yığınlardaki kararlılığı göremiyorlar mı?

Bütün sorun önderlik edebilmektir

Devrimci durumun kendi içinde süreçleri vardır. İlerlemesi, gerilemesi vardır. Yurdumuzda son zamanlardaki olaylar gösteriyor ki kendiliğinden yığın savaşları yeniden kabarıyor. Bütün sorun yığınların bu hareketlerine önderlik edebilmekte yatıyor. Biz eğer işçi hareketinin kendiliğindenliği önünde boyun eğmek istemiyorsak, hazırlanmalıyız. Devrimci durumu yığınlara anlatmalıyız. Soda işçilerinin yürüyüşünü ve daha sayısız bir çok olayı devrimci durumdan kopuk salt bir gazete haberi gibi veren oportünizmi sergilemeliyiz. Öznel öğeyi oportünizmden arındırarak güçlendirmeliyiz.

Yaz Taarruzu 5. haftasını doldurdu

İTİB'in burjuvaziye ve oportünizme karşı Yaz Taarruzu 5. haftasını doldurdu. İTİB militanları büyük bir özveriyle örgütleri için çalışıyor. Saptanan hedefi bu yıl da aşmak, örgütümüzü maddi açıdan daha da güçlendirmek için tüm hünerlerini, yaratıcılıklarını gösteriyorlar. Geçen pazar saflarımıza yeni katılan bir üye kendi çabasıyla bir eşya piyangosu düzenledi. Piyangodan elde edilen gelirin tümünü Yaz Taarruzuna bağışladı.

Her pazar günü evlerde pişirilen börekleri, Türkiye'den gönderilen lokumları, hediyeleri İTİB üyeleri örgütlerine getiriyorlar. Bunlar açık artırma ile satılıyor. En azından 10 sterline satılan lokum kutusu yeniden taarruza armağan ediliyor ve lokumlar bu kez tek tek satılıyor.

Yaz taarruzunun 5. haftasında üyeler yükümlülüklerini arttırdılar. Bunu karşılayabilmek için fotoğraf makineleri, kol saatleri, radyolar, teypler satışa çıkarıldı. Son toplantıda bir militan kulağındaki küpeleri örgüte bağışladı.

Yaz Taarruzu bir yandan militanların örgüte bağlılıklarını, devrimci kişiliklerini yükseltirken, bir yandan da İTİB çevresinde sempatizan halkasını genişletiyor. Örgütümüze yeni yeni üyelerin katılmasını sağlıyor.

İTİB üyeleri gruplar halinde fabrikaları, okulları, kahveleri dolaşıp Yaz Taarruzunun anlamını işçilere, öğrencilere anlatıyorlar. İngiltere'de yaşayan Türkiyeli işçi ve öğrencilerin eyleme katılımını sağlıyorlar.

Bir sempatizan işçi Yaz Taarruzuna, evinin kap kacağını bağışlayarak katıldı. Arkadaşımızın bağışladığı eşyalar açık arttırmayla satıldı ve 39.50 sterlinlik bir gelir sağlandı.

Öte yandan burjuvazi ve oportünizme karşı Yaz Taarruzu İngiltere dışına taşıyor. Norveç'te yaşayan bir Türkiyeli işçinin 123 sterlin göndererek taarruza katılması bunu gösteriyor.

Örgüte para kazanmanın her yolu deneniyor, zorlanıyor. Her hafta sonu İngiltere'nin çeşitli yerlerinde yapılan açık hava konserlerine, festivallere gruplar örgütlenerek, döner, köfte satışına gidiliyor. Geçtiğimiz hafta Türkiyelilerin yoğun olduğu Newington Green festivalinde işçilerden Yaz Taarruzu için bağış toplandı. 6. hafta için binlerce kişinin katılacağı geleneksel Cambridge ve Londra festivallerine katılmak için hazırlık yapıldı. Her Yaz Taarruzu toplantısının sonuna doğru taşradaki İTİB örgütlerinin topladığı ve festivallerden kazanılan paralar, telefonla merkeze bildiriliyor ve her haber büyük bir coşkuyla, sevinçle karşılanıyor.

Her toplantıda, inanılmaz gibi görünen sayılara varılıp aşıldığında, devrimci özverinin örneklerinden yalnızca birini vermiş militanlar İşçinin Sesi gazetesini sinema önlerinde satmak için örgütlenerek başka bir eyleme başlıyorlar.